

Nâng cao - tham khảo

CÁC PHƯƠNG PHÁP CHẨN ĐOÁN BỆNH SÁN DÂY CHÓ, MÈO

Nguyễn Phi Bằng^{1*}, Nguyễn Hữu Hưng², Nguyễn Hồ Bảo Trân²

*Tác giả liên hệ email: npbang@agu.edu.vn

TÓM TẮT

Bệnh sán dây trên thú cưng do sán dây gây ra được nhiều nghiên cứu cho thấy là căn bệnh phổ biến, có vai trò và tác hại nghiêm trọng đến sức khỏe thú cưng. Bệnh thường diễn tiến âm thầm, dai dẳng dễ dẫn đến lơ là mất cảnh giác hay chẩn đoán nhầm lẫn với các bệnh khác, bệnh còn là yếu tố mở đường cho những bệnh truyền nhiễm, nội khoa hay bệnh suy dinh dưỡng trên thú cưng. Trong đó, có nhiều loài sán dây có sự truyền lây bệnh sang cho con người. Ở nước ta, các loài sán dây ký sinh trên chó mèo thường gặp như *Dipylidium caninum*, *Spirometra masoni*, *Taenia hydatigena*, *Taenia pisiformis*, *Diphyllobothrium latum*, *Echinococcus granulosus*, *Multiceps multiceps*, *Mesocostoides lineatus* được tìm thấy trong hệ tiêu hóa chó, mèo [15, 17, 24]. Mỗi loài sán dây có vòng đời và phương thức lây truyền rất đặc trưng nên việc chẩn đoán chính xác không những mang lại lợi ích cho sức khỏe đàn thú cưng mà còn hạn chế lâu dài sự lưu hành bệnh sán dây trên chó, mèo và ngăn chặn sự truyền lây bệnh này sang người, góp phần bảo vệ sức khỏe cộng đồng [23, 13]. Đây là một bài viết tổng quan về các phương pháp để chẩn đoán bệnh sán dây trên thú cưng từ lý thuyết đến thực tiễn, bài viết bắt đầu từ việc phân tích các lợi thế và nhược điểm của từng phương pháp và các trường hợp cụ thể trong việc ứng dụng các phương pháp chẩn đoán bệnh sán dây, cũng nhưng thảo luận thêm thông tin giúp người đọc lựa chọn và phân tích phương pháp phù hợp với nghiên cứu, ca bệnh. Từ đó, giúp cho việc chẩn đoán và điều trị bệnh này một cách hiệu quả, tiết kiệm và triệt để hơn.

Từ khóa: Sán dây, chó, mèo, phương pháp chẩn đoán, sức khỏe cộng đồng.

I. GIỚI THIỆU

Cùng với sự phát triển của đất nước ta, đời sống người dân ngày càng được nâng cao, nhu cầu nuôi chó ngày càng nhiều. Bên cạnh việc phát triển về số lượng chó nuôi thì bệnh tật ở chó cũng trở thành vấn đề không chỉ ảnh hưởng đến sức khỏe chó nuôi mà còn là mối đe dọa đến sức khỏe con người. Ngoài những bệnh truyền nhiễm gây thiệt hại nặng cho chó như bệnh dại, bệnh do *Leptospira*, bệnh Carré thì bệnh ký sinh trùng gây ra cũng không kém phần quan trọng. Những năm gần đây ở Việt Nam có nhiều báo cáo về bệnh trên người có nguồn gốc từ động vật

truyền sang chi riêng ở Bệnh viện 103 (Hà Nội) có đã phát hiện 344 ca nhiễm giun sán có nguồn gốc từ động vật; chiếm 14,45% số người nhiễm ký sinh trùng [11] và không ngoại trừ các bệnh từ chó truyền sang, trong đó trẻ em là đối tượng dễ nhiễm nhất do dễ phơi nhiễm và thói quen đưa tay vào miệng, trẻ nhiễm sán dây với biểu hiện biếng ăn, rối loạn tiêu hóa mạn tính, tiêu chảy và ngứa vùng hậu môn, những triệu chứng trên cũng rất dễ nhầm lẫn với các bệnh khác [1, 23]. Việc phòng ngừa hoặc tẩy trừ sán dây ở thú cưng bằng các loại thuốc, biệt được thực hiện sau khi vật nuôi được chẩn đoán là nhiễm bệnh.

¹ Trường Đại học An Giang, Đại học Quốc gia TP. HCM

² Đại học Cần Thơ